

Handläggare:
Joakim Olsson
08 508 19 207

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2018-04-12

Strategi för romsk inkludering

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till strategi för romsk inkludering.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Stadens Vision 2040 – Ett Stockholm för alla är utgångspunkten för att Stockholm år 2016 ansökte hos kulturdepartementet om – och beviljades – att få vara en av fem utvecklingskommuner för romsk inkludering. Kommunstyrelsen har under 2017 arbetat fram ett förslag på en strategi för denna satsning som ska gälla perioden 2018–2022. Strategin fångar upp fyra områden med insatser som ska skydda och främja romers rättigheter och utveckling. Områdena är rätten till arbete och försörjning, rätten till utbildning, rätten till kultur och rätten till social omsorg och trygghet.

Förvaltningen ställer sig positiv till strategin. Den kan vara till hjälp att skapa fokus på arbetet, särskilt när det gäller identitetsskapande och maktstärkande insatser som att skapa kontaktytor till staden, öka deltagandet i utbildningsinsatser och öka stoltheten över och kunskapen om den romska identiteten genom att skapa förutsättningar att samarbeta med romska föreningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen beställare – äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ och familj inklusive socialpsykiatri i samverkan med avdelningen för stadsutveckling.

Bakgrund

Vision 2040 – Ett Stockholm för alla är utgångspunkten för att staden år 2016 ansökte hos kulturdepartementet om att få vara en utvecklingskommun för romsk inkludering. Ansökan beviljades. Det är fem kommuner i Sverige som under två år ska vara med i en del av satsningen på en tjugoårig strategi för romsk inkludering.

Kommunstyrelsen har under 2017 arbetat fram ett förslag på en strategi för åren 2018–2022. Förslaget anger en övergripande inriktning och ansvarsfördelning för stadens vidare utvecklingsarbete när det gäller romsk inkludering.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 20 april.

Remissen i sammanfattning

Strategin fångar upp fyra områden med insatser som ska skydda och främja romers rättigheter och utveckling.

- Rätten till arbete och försörjning. Uppgifter om sysselsättningsgrad bland romer boende i Stockholms stad är osäkra. Erfarenheter från arbetsmarknadsförvaltningens brobygggarverksamhet tyder på att romer har en missgynnad ställning på arbetsmarknaden. De har låg utbildningsgrad, möts av diskriminering och har en i övrigt socialt utsatt situation. Brobyggarna är en samhällsvägläddande ideell grupp som samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen med en uppsökande hållning till målgruppen, främst ungdomar mellan 16-29 år och kvinnor. Syftet är att öka arbetslösa romers deltagande i arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter och insatser, till exempel vuxenutbildningar och kommunala visstidsanställningar.
- Rätten till utbildning. Detta är ett prioriterat område med ett långsiktigt fokus då utbildning är en viktig investering som kan ändra romers förutsättningar. Även förskolan är mycket viktig för att ge varje barn möjlighet att utveckla sina förmågor. Skolan ska arbeta aktivt mot diskriminering

och främja lika rättigheter. Utbildningsnämnden föreslås därför arbeta för att alla skolor i staden kan erbjuda modersmålsundervisning i romani chib och att alla barn och ungdomar undervisas om den romska kulturen. Kommunstyrelsen föreslås även utreda möjligheter till tvåspråkig undervisning på romani chib.

- Rätten till kultur. Kulturnämnden föreslås prioritera insatser för att i samverkan med romska företrädare bidra till att kulturen i större utsträckning speglar och inkluderar den romska minoriteten. Stadsdelsnämnderna föreslås underlätta för romska föreningar att söka kultur- och utvecklingsstöd. Stadsdelsförvaltningarna ska bygga upp ett mer långsiktigt och förtroendeingivande samarbete med den romska minoriteten. Biblioteken ska även se över att det finns medier på romani chib.
- Rätten till social omsorg och trygghet. Socialtjänsten har ett stort uppdrag att genomföra förtroendeskapande insatser för den romska minoriteten. Till exempel föreslås ett utbildningsmaterial från Socialstyrelsen spridas till socialtjänsten. Detta tillsammans med kunskapshöjande insatser till medarbetare ska säkerställa att den romska minoriteten blir bemött med respekt och kompetens.

Samtidigt föreslås staden utveckla ett strategiskt arbete med att öka den romska minoritetens förtroende för staden och socialtjänsten. Detta gäller även insatser för att motverka våld i nära relationer. Socialtjänsten ska bli ännu bättre på att se tecken på utsatthet och samverka med övriga aktörer i samhället för att nå personer som annars inte kommer i kontakt med myndigheten. Socialtjänsten ska även se över rutiner som innebär att romska nätverk involveras mer vid utredning av barn för omhändertagande enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.

Den aktuella strategin kompletterar stadens riktlinjer för nationella minoriteter, och syftar till att fastställa arbetssätt och ansvarsfördelning inom staden. Arbetet som utvecklingskommun för romsk inkludering ska tillsammans med den nya strategin bidra till regeringens tjugoåriga strategi att romer som fyller 20 år 2032 ska ha samma möjligheter i livet som icke-romer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Strategin belyser vikten av att utvecklingsarbetet måste ske tillsammans med den romska gruppen, med ett mer långsiktigt fokus. Strategin kan verka som ett fokus för stadens utvecklingsarbete av romers rättigheter.

Det är positivt att rätten till kultur ingår i strategin. Det kan bidra till att förvaltningen till exempel kan genomföra insatser för att underlätta ansökning om kultur- och utvecklingsstöd för grupper inom den romska minoriteten som vill starta verksamheter. Förvaltningen har i dagsläget kontakt med flera föreningar, förutom med den där samarbete redan har inletts, som vill ha hjälp att söka medel.

Det är också bra att strategin belyser det låga förtroendet hos den romska minoriteten för olika samhällsfunktioner. För att nå alla mål som strategin har måste staden arbeta med att bygga upp ett ömsesidigt förtroende mellan romer och stadens olika instanser. Grunden för förvaltningens samarbete med den nu aktiva föreningen – Romer, kultur, fritid, kunskap och tolerans – har varit att visa och i gengäld få förtroende så att alla personer som vill delta i romska föreningar ska känna sig trygga och tillhöriga. Förvaltningen för samtal med föreningar som vill inleda ett samarbete med förvaltningen. Förvaltningen behöver vara möjliggörare för den romska gruppens behov och idéer, och detta arbete måste få ta tid.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till strategi för romsk inkludering